

EL MERCAT DE TREBALL EN EL SECTOR DE L'AGRICULTURA I LA PESCA A LES ILLES BALEARS (2022)

- Branques d'activitat del sector de l'agricultura i la pesca

A Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca

01 Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis que s'hi relacionen

- 011 Conreus no perennes
- 012 Conreus perennes
- 013 Vivers i conreus de plantes ornamentals
- 014 Producció ramadera
- 015 Producció agrícola combinada amb la producció ramadera
- 016 Activitats de suport a l'agricultura, ramaderia i preparació posterior a la collita
- 017 Caça, captura d'animals i activitats dels serveis que s'hi relacionen

02 Silvicultura i explotació forestal

- 021 Silvicultura i altres activitats forestals
- 022 Aprofitament de la fusta
- 023 Recol·lecció de productes forestals silvestres, excepte la fusta
- 024 Serveis de suport a la silvicultura

03 Pesca i aquicultura

- 031 Pesca
- 032 Aquicultura

- Evolució del mercat laboral

Ocupació i afiliació

El nombre d'ocupats en el sector primari de les Illes Balears és de 3.800 persones l'any 2022, segons les dades de l'EPA. L'agropecuari és un sector amb poc pes a les Illes i just representa el 0,6% de l'ocupació. Quant al sexe, és una branca de l'economia majoritàriament masculina, amb un pes dels homes ocupats del 81,6% del total, mentre que el de les dones representa el 18,4% restant. En termes interanuals l'ocupació d'aquest sector ha experimentat una reducció del -39,7%.

La Tresoreria general de la seguretat social (TGSS) presenta, per la seva banda, les dades d'afiliació. El nombre d'afiliats a l'agricultura l'any 2022 és de 6.582 persones a les Balears, que es distribueixen de la següent manera d'acord amb l'activitat: 5.481 es troben a l'agricultura, la ramaderia i la caça, 562 a la silvicultura i explotació forestal i 540 a la pesca i l'aquicultura. Respecte de les xifres de l'any 2021, disminueixen els afiliats, especialment, a la silvicultura (-7,2%), seguida de la pesca i l'aquicultura (-5,4%) i l'agricultura i la ramaderia (-1,6%). L'activitat de la pesca perd afiliats a les illes des de l'any 2012.

Pel que fa al perfil dels afiliats a l'agricultura, es manté la masculinització comentada abans, ja que les característiques predominants són: el sexe masculí (79%), una edat d'entre 25 a 54 anys (68%) i de nacionalitat espanyola (74%). Tot i que els treballadors espanyols són majoritaris, aquest sector presenta el major pes d'afiliats estrangers (26%) en comparació amb totes les altres branques d'activitat. D'entre aquests, destaca clarament el pes dels extracomunitaris (20%).

Les dades d'afiliació per illa ens permeten fer una anàlisi comparativa a partir del pes relatiu de cada una de les activitats econòmiques que integren el sector. Així les dades, s'observa que Menorca presenta una major afiliació a l'agricultura (88,7%), mentre Mallorca supera a la resta d'illes en Silvicultura (10,7%) i les Pitiüses a la pesca (13,6%).

Contractes

Els nous contractes registrats a l'agricultura el 2022 són 3.557. Aquesta xifra representa una disminució de la contractació en termes interanuals (-7,0%). Es dona un increment de la contractació a Menorca (+4,4%) mentre que cau a Mallorca (-8,4%) i a les Pitiüses (-5,5%). La major part dels nous contractes signats són de caire indefinit (66%), mentre que els temporals suposen el 34% restant. Respecte al 2021 han incrementat molt notablement, a causa de la reforma laboral que va entrar en vigor el 30 de març, sobretot els contractes fixos discontinus (+875%) i els indefinits a temps complet (+203%).

El 86% dels nous contractes els han signat homes, de 25 a 54 anys (70%) i de nacionalitat espanyola (51%). Dins el grup d'estrangers, destaca el pes dels extracomunitaris que han signat el 44% del total de contractes del sector primari durant el 2022.

Les deu ocupacions més contractades el 2022 representen el 84% de tota la contractació del sector. La suma de les dues primeres representa el 61% dels contractes: peons agrícoles d'hortes i hivernacles (36%) i peons agrícoles (excepte d'hortes i hivernacles) (25%). Pel que fa a la distribució de l'activitat per mesos és important tenir en compte la forta dependència d'aquest sector envers la climatologia, que implica trobar períodes de molta activitat i d'altres amb menys. Així, el 2022 els mesos amb major nombre de contractes són el més d'agost i del març al juny, i els que en registren menys són els d'hivern, d'octubre a desembre.

Atur

El nombre de persones registrades a l'atur en l'agricultura són 573, de mitjana, el 2022, les quals es distribueixen per activitat de la següent manera: 455 a l'agricultura i ramaderia, 80 a la silvicultura i 38 a la pesca. Després de la forta pujada de l'atur durant el 2020, també a l'agricultura, en el 2021 el sector experimenta un lleuger repunt i el 2022 baixa a totes les illes sobretot a les Pitiüses (-47,8%) seguides de Menorca (-42,9%) i Mallorca (-35,8%). La distribució mensual de la desocupació mostra com el nombre d'aturats va baixant així com van passant els mesos arribant al seu mínim durant els mesos d'estiu amb la xifra més baixa a l'agost amb 487 persones aturades.

Les tres ocupacions més sol·licitades per les persones en atur que varen tenir la darrera feina en les activitats recollides en el sector de l'agricultura i la pesca són: personal de neteja (65 treballadors), treballadors qualificats en hortes, hivernacles, planters i jardins (44 aturats) i peons de la construcció (42 persones). La suma d'aquestes tres ocupacions representa el 26% dels aturats.

El perfil sociodemogràfic del sector mostra una majoria d'homes entre les persones en atur (66%), de 25 a 54 anys (67%) i nacionals (68%). Respecte a la nacionalitat, el 32% de les persones sense feina són estrangeres, destacant especialment les de fora de la UE (25%).

Condicions laborals

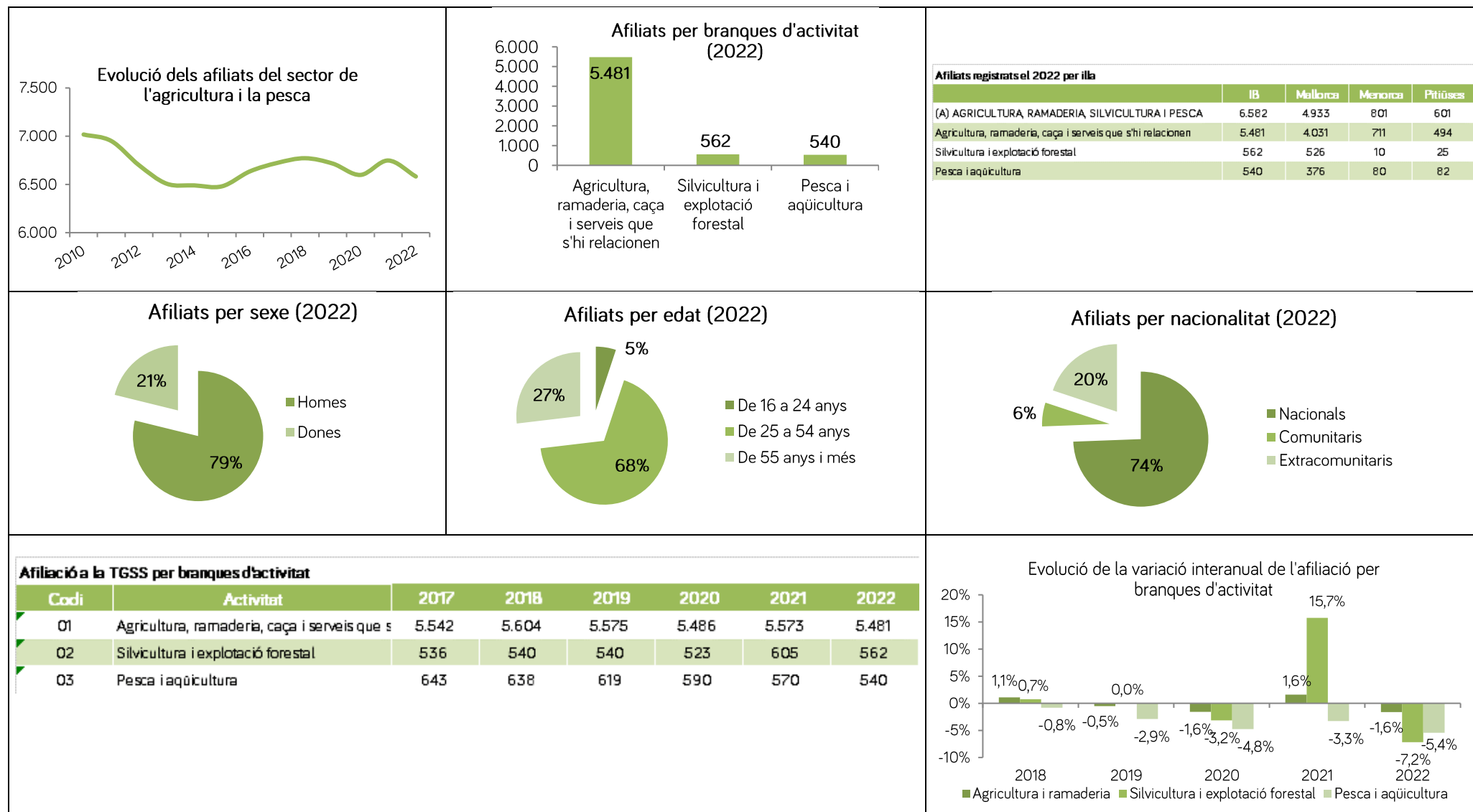
Els treballadors del sector primari, segons l'EPA, i la situació professional es concentren principalment com assalariats del sector privat (58,4%), i com a treballadors independents o empresaris sense assalariats (30,8%). En el 2022, la taxa de temporalitat s'ha situat en el 29,3%, per sobre de les taxes del 2019, 2020 i 2021. Es tracta de la taxa més alta per sectors econòmics. En canvi, la taxa de parcialitat baixa considerablement en termes interanuals fins assolir el 4,5% el 2022 i se situa com la segona taxa més baixa després de la construcció (4,2%).

Respecte dels salaris en el sector de l'agricultura de l'INE, com no es desagrega aquesta informació es fa el comentari respecte del conjunt de sectors de l'economia. Així, el cost salarial per treballador i mes se situa en 1.983 euros el 2022, i recupera i supera els valors pre-pandèmics (un 5,9% més que el cost de 2019). Aquest salari correspon a una jornada completa efectiva de 146 hores. Les hores efectives treballades en una jornada parcial són 104 hores. Augmenten les hores treballades respecte el 2020 i 2021, però se situen encara per sota les dels anys anteriors a la pandèmia.

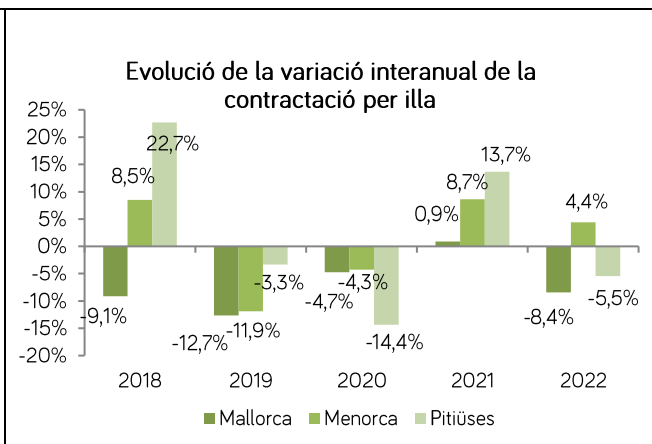
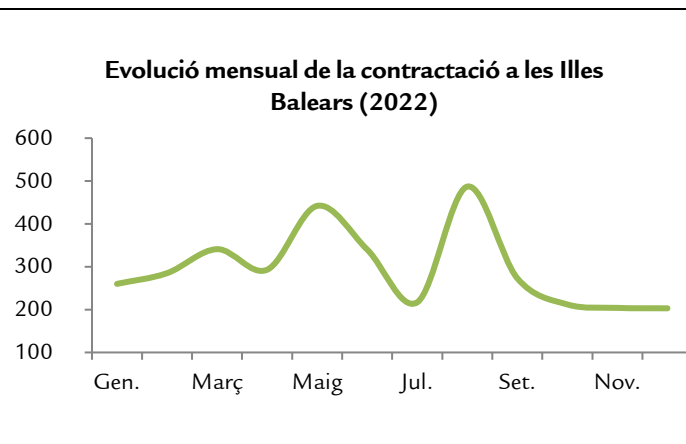
El nombre d'accidents que s'han registrat a l'agricultura i la pesca és de 292 accidents el 2022. En base a aquesta dada, l'índex d'incidència és de 4.660, el qual experimenta una disminució del -10,6% en termes interanuals, situant-se per sota de la xifra dels anys pre-pandèmia.

EL MERCAT DE TREBALL EN EL SECTOR AGROPECUARI A LES ILLES BALEARS (2022)

Illes Balears. Afiliació (Font: TGSS)

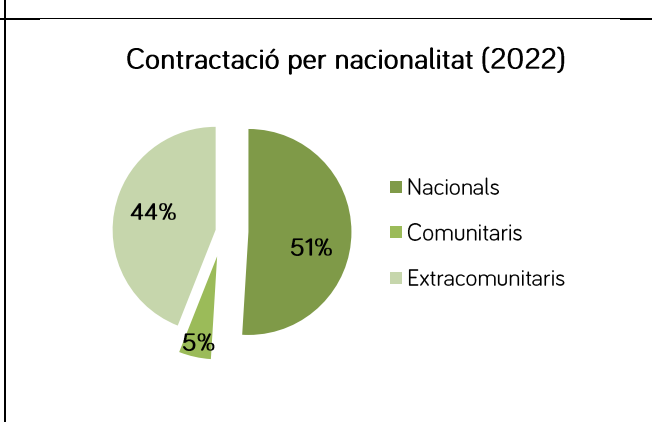
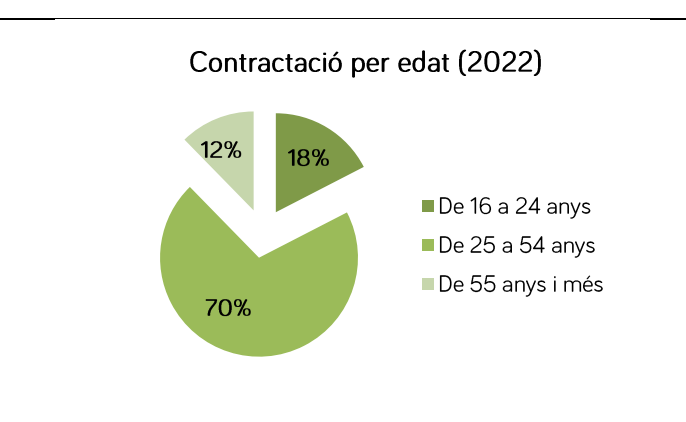
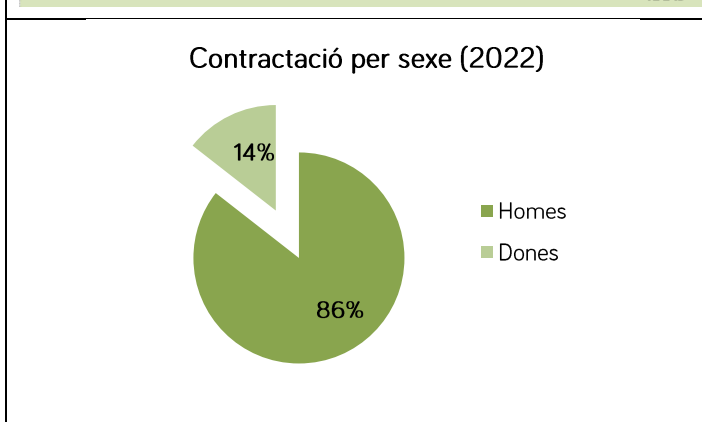
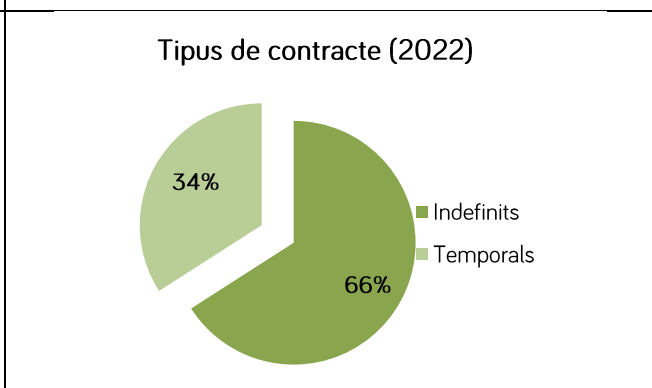

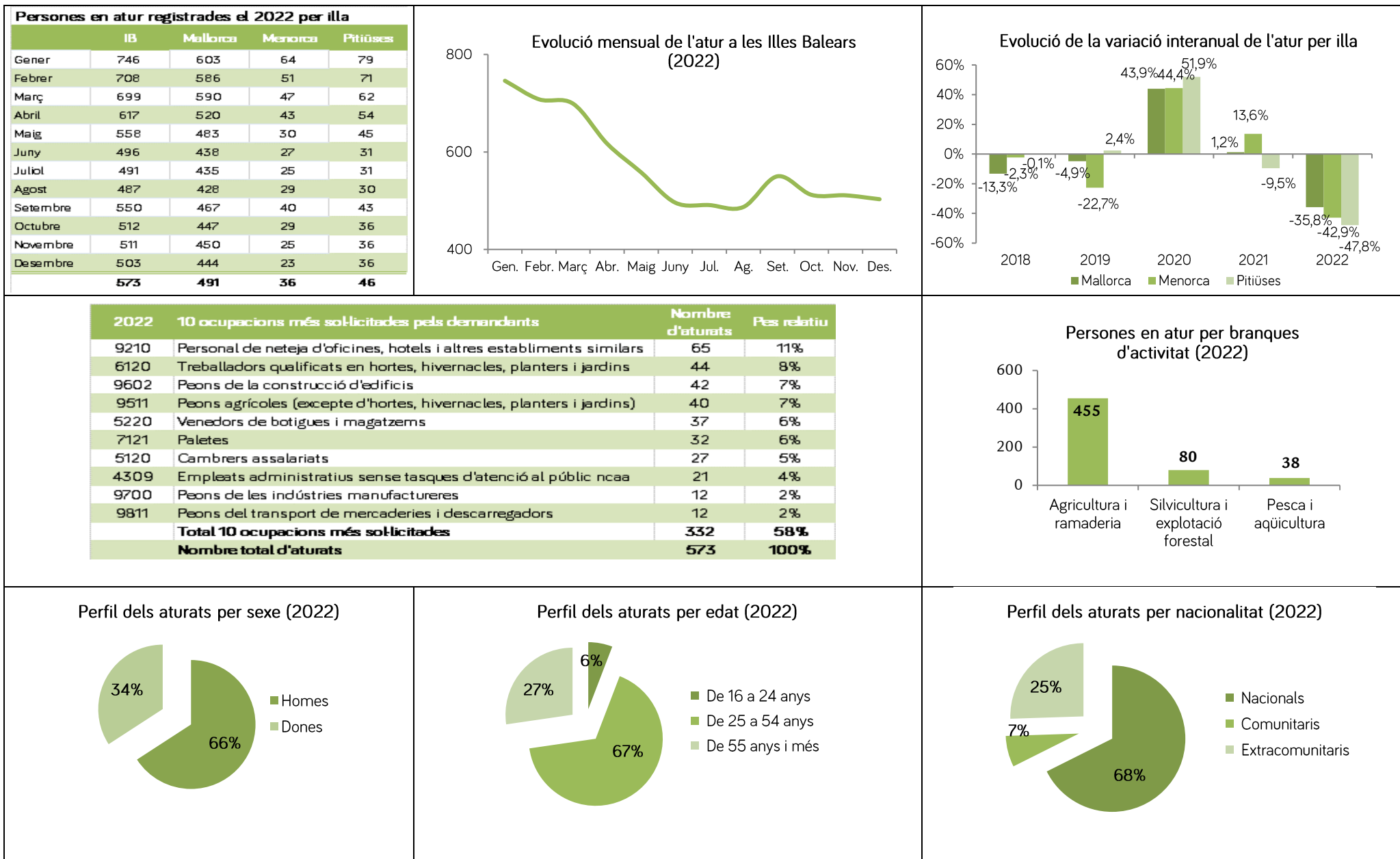
Contractes registrats el 2022 per illa				
	IB	Mallorca	Menorca	Pitiüses
Gener	260	206	14	40
Febrer	285	222	30	33
Març	341	291	31	19
Abril	293	230	39	24
Maig	442	365	43	34
Juny	340	280	35	25
Juliol	217	169	24	24
Agost	487	409	44	34
Setembre	273	221	33	19
Octubre	212	164	35	13
Novembre	204	143	11	50
Desembre	203	157	15	31
	3.557	2.857	354	346

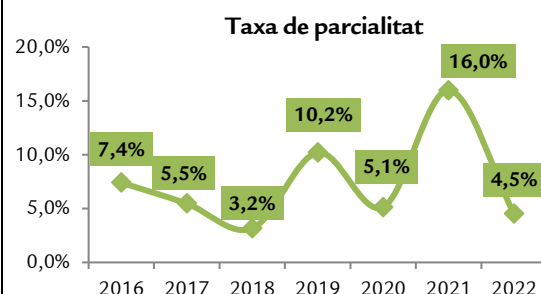
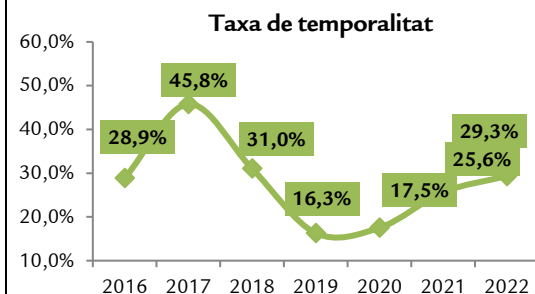

2022	10 ocupacions amb més contractació	Contractes	Pes relatiu
9512	Peons agrícoles d'hortes, hivernacles, planters i jardins	1.273	36%
9511	Peons agrícoles (excepte d'hortes, hivernacles, planters i jardins)	885	25%
6120	Treballadors qualificats en hortes, hivernacles, planters i jardins	205	6%
9543	Peons forestals i de la caça	142	4%
6110	Treballadors qualificats en activitats agrícoles (excepte hortes, hives)	140	4%
6422	Pescadors fluvials i de litoral	133	4%
6410	Treballadors qualificats en activitats forestals i del medi natural	79	2%
6423	Pescadors d'altura	53	1%
9530	Peons agropecuaris	51	1%
8432	Conductors assalariats de camions	35	1%
	Total 10 ocupacions	2.996	84%
	Total contractació	3.557	100%

Contractes per modalitat	2022	Variació interanual
Indefinit a temps complet	841	91,6%
Indefinit a temps parcial	109	202,8%
Fixos discontinus	1.395	875,5%
Temporal a temps complet	1.106	-62,6%
Temporal a temps parcial	64	-67,8%
Formatius	41	-19,6%
Altres	1	
Total	3.557	-7,0%

Situació professional	2018	2019	2020	2021	2022	Pes relatiu
Empresari amb assalariats	492	296	97	217	404	10,8%
Treballador independent o empresari sense assalariats	2.103	1.025	1.698	1.491	1.158	30,8%
Membre cooperativa	0	0	0	0	0	0,0%
Ajuda a l'empresa o negoci familiar	0	128	135	187	0	0,0%
Assalariat públic	0	0	78	339	0	0,0%
Assalariat privat	6.255	4.383	3.000	4.115	2.195	58,4%
Total	8.850	5.832	5.008	6.349	3.757	100%

Cost laboral per treballador					
Tots els sectors	2018	2019	2020	2021	2022
Cost total per treballador/mes (€)*	2.515	2.544	2.247	2.456	2.682
Cost salarial per treballador/mes (€)*	1.865	1.873	1.652	1.831	1.983
Altres costos per treballador/mes (€)*	650	671	595	625	699

Temps de treball mensual per treballador					
Tots els sectors / Jornada completa	2018	2019	2020	2021	2022
Temps de feina per treballador/mes (hores pactades)*	169	169	169	169	169
Temps de feina per treballador/mes (hores efectives)*	149	149	128	139	146
* L'Enquesta de costos laborals no desagrega les dades per a l'agricultura					
Tots els sectors / Jornada parcial	2018	2019	2020	2021	2022
Temps de feina per treballador/mes (hores pactades)*	110	110	106	105	115
Temps de feina per treballador/mes (hores efectives)*	100	100	68	86	104

Nombre d'accidents	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Accidents	315	316	348	401	356	276	317	292

